

50547 - نماز تراویح از کی آغاز می‌شود؟ از شب اول رمضان یا شب دوم؟

سوال

کی شروع به خواندن نماز تراویح کنیم؟ از شب اول (یعنی شب دیدن هلال رمضان یا تمام شدن سی روز شعبان) یا پس از نماز عشاء روز اول رمضان؟

پاسخ مفصل

الحمد لله.

مشروع این است که انسان مسلمان پس از نماز عشاء شب اول رمضان یعنی همان شبی که هلال رمضان دیده شده یا سی روز شعبان کامل شده، نماز تراویح را به جای آورد.

همینطور در مورد پایان ماه رمضان؛ یعنی اگر با دیدن هلال عید فطر یا کامل شدن سی روز رمضان، پایان ماه رمضان اثبات شد دیگر نماز تراویح خوانده نمی‌شود.

بنابراین دانسته شد که نماز تراویح به روزهی روز وابسته نیست، بلکه آغاز آن به وارد شدن ماه در هنگام شب وابسته است، و همینطور پایان آن.

همینطور این درست نیست که بگوییم چون نماز تراویح یک نماز نفل مطلق است پس می‌توان آن را در هر وقت - یعنی حتی خارج از رمضان - و به صورت جماعت خواند، زیرا نماز تراویح خاص رمضان است و هدف نمازگزاران به دست آوردن اجر قیام رمضان است، و حکم به جماعت خواندن آن نیز مانند دیگر نمازهای نفل نیست، زیرا در ماه رمضان جایز است که قیام شب به صورت جماعت و با اعلام و تشویق به آن صورت گیرد، به خلاف قیام شب در دیگر ماه‌ها که این کار سنت نیست مگر آنکه بدون قصد و بدون تشویق و گفتن به مردم و بدون پایبندی - یعنی گاه به گاه - باشد.

شیخ محمد بن صالح العثیمین - رحمه الله - می‌گوید:

«تراویح در غیر ماه رمضان بدعت است؛ بنابراین اگر مردم بخواهند در غیر رمضان برای قیام شب در مساجد جمع شوند این کارشان از جملهی بدعت است.

اما اشکالی ندارد که انسان گاه به گاه در خانه‌اش نماز شب را به جماعت بخواند، زیرا پیامبر - صلی الله علیه وسلم - چنین

کرده است، و ایشان یک بار با ابن عباس و بار دیگر با ابن مسعود و گاه با حذیفة بن یمان در خانه‌شان به جماعت [نماز شب] خوانده اما این کار را یک سنت همیشگی قرار ندادند و همینطور در مسجد چنین کاری را نکردند».

الشرح الممتع (۴/ ۶۰ - ۶۱).

بر این اساس، کسی که نماز تراویح را قبل از ثبوت آغاز رمضان بخواند مانند کسی است که نماز را در غیر وقتش خوانده و از اجر آن بی‌نصیب است. این در صورتی است که او را گناهکار ندانیم، یعنی در صورتی که به عمد چنین کند.

والله اعلم.